23/03/2022

Αναπτύσσεται ο προσκυνηματικός τουρισμός στην Ελλάδα

Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Ελλάδος

Οι επισκέπτες των εκκλησιών, των μονών ή των προσκυνημάτων δεν κόβουν εισιτήριο. Άλλοτε είναι προσκυνητές, που επισκέπτονται την Ελλάδα ειδικά και μόνο για να γνωρίσουν από κοντά τους προσκυνηματικούς προορισμούς και τα θρησκευτικά μνημεία της και άλλοτε τουρίστες με …γενικά ενδιαφέροντα, που πρώτα απ' όλα αναζητούν τον ήλιο και τη θάλασσα, αλλά δεν παραλείπουν να επισκεφτούν, για παράδειγμα, το Άγιον Όρος ή τα Μετέωρα.

Κάθε Δεκαπενταύγουστο, η Τήνος κατακλύζεται από χιλιάδες επισκέπτες, αλλά πώς μπορεί να μετρηθεί ποιοι από αυτούς βρίσκονται στο νησί αποκλειστικά και μόνο για να προσκυνήσουν; Ή αντίστοιχα στην Πάτμο, οι επισκέπτες του Σπηλαίου

του Αγίου Ιωάννη του Θεολόγου είναι άραγε μόνο προσκυνητές ή και άνθρωποι που θέλουν να γνωρίσουν κάτι καινούργιο; Ο αριθμός των αφίξεων, που μπορούν να αποδοθούν ειδικά στον θρησκευτικό και προσκυνηματικό τουρισμό στην Ελλάδα, δεν είναι εύκολο να υπολογιστεί με μεγάλη ακρίβεια για όλους τους παραπάνω λόγους.

Ωστόσο, το βέβαιο είναι ότι ο προσκυνηματικός τουρισμός βρίσκεται σε φάση ανάπτυξης, μέσα και από τις δράσεις του Γραφείου Προσκυνηματικών Περιηγήσεων της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, το οποίο -πέραν των άλλων δραστηριοτήτων του- διευρύνει διαρκώς την εξωστρέφειά του μέσα από συνεργασίες. Μάλιστα, εντός του 2022 αναμένεται να προχωρήσουν νέες συνεργασίες στο πεδίο αυτό με το υπουργείο Τουρισμού της Ιορδανίας (τον Μάιο ελληνική αντιπροσωπεία θα επισκεφτεί τη χώρα), την Ουγγαρία (υπάρχει συνεχής συνεργασία με τον πρέσβη της χώρας στην Αθήνα), την Αλβανία (όπου λειτουργεί κολέγιο θρησκευτικών σπουδών, στο οποίο διδάσκεται και το κομμάτι των προσκυνηματικών περιηγήσεων), αλλά και τη διπλωματική αντιπροσωπεία της Παλαιστίνης στην Ελλάδα, με στόχο και την προώθηση συνεργειών για την ανάδειξη προσκυνημάτων, στο πλαίσιο σχετικών πρωτοκόλλων.

Τον σχεδιασμό αυτό παρουσίασε χθες, Τρίτη 22 Μαρτίου 2022, μεταξύ άλλων, ο γραμματέας της διοικούσας επιτροπής του Συνοδικού Γραφείου, Αρχιμανδρίτης π. Σπυρίδων Κατραμάδος, κατά τη διάρκεια διαδικτυακής εκδήλωσης, που διοργανώθηκε στο πλαίσιο του Διιδρυματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Θρησκευτικός και Προσκυνηματικός Τουρισμός». Το πρόγραμμα «τρέχουν» τα τμήματα Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού του ΑΠΘ και Διοίκησης Οργανισμών, Μάρκετινγκ και Τουρισμού της Σχολής Οικονομίας και Διοίκησης (Θεσσαλονίκης) του Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδας.

Ο π. Σπυρίδων υπενθύμισε ακόμα τους σχετικούς διαγωνισμούς και δράσεις που έχουν πραγματοποιηθεί κατά τη διάρκεια των ετών εντός και εκτός των συνόρων, τα τέσσερα πανελλαδικά συνέδρια σχετικής θεματολογίας, που έγιναν με ευθύνη του Συνοδικού Γραφείου σε Ζάκυνθο (2009), Κατερίνη (2016), Πύργο Ηλείας (2018) και Άρτα (2019), τη συμμετοχή του σε διακρατικά προγράμματα, όπως τα «Interreg ReCult» και «ReCult Magnum», αλλά και την έκδοση προσκυνηματικού χάρτη, που καλύπτει όλη την ελληνική επικράτεια. Γνωστοποίησε δε ότι, εν μέσω πανδημίας, κατεγράφη -σε διάστημα ενός έτους περίπου- ο μεγάλος πλούτος των μοναστικών και θρησκευτικών προϊόντων της Ελλάδας, με στόχο να δημιουργηθεί ένας κατάλογος όσων εξ αυτών εναρμονίζονται με την οδό των πιστοποιήσεων.

Ποιες περιοχές της Ελλάδας προτιμούν οι προσκυνητές;

Στο μεταξύ, σε ερώτημα του ΑΠΕ-ΜΠΕ ως προς είναι οι περιοχές που συχνότερα επισκέπτονται οι προσκυνητές στην Ελλάδα, αλλά και τον πιθανό αριθμό αφίξεων που σχετίζονται ειδικά με τον θρησκευτικό τουρισμό, ο Χρήστος Πετρέας, εμπειρογνώμων Τουριστικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης και μέλος της Διοικούσας Επιτροπής του Συνοδικού Γραφείου Προσκυνηματικών Περιηγήσεων της Εκκλησίας της Ελλάδος, διευκρίνισε ότι απαντήσεις σε αυτά τα ερωτήματα δεν είναι ευκολο να δοθούν.

«Το Συνοδικό Γραφείο έχει κάνει δύο εσωτερικές έρευνες. Μια πριν από οκτώ-εννέα χρόνια, στα τουριστικά γραφεία, σε σχέση με την επισκεψιμότητα και τη ζήτηση τέτοιων εκδρομών. Από άποψη αριθμού τουριστών, στις πρώτες τρεις θέσεις ήταν η Αθήνα, η Θεσσαλονίκη και τα Μετέωρα. Ωστόσο, δεν υπάρχουν εξειδικευμένα στατιστικά στοιχεία, π.χ., για τους μεμονωμένους επισκέπτες εκκλησιών, μονών ή προσκυνημάτων, καθώς δεν κόβουν εισιτήριο, όπως δεν μπορούμε να γνωρίζουμε πόσοι από αυτούς έρχονται στη Χαλκιδική για τον ήλιο και τη θάλασσα, αλλά κάνουν ημερήσιες εκδρομές στο ‘Αγιον Όρος ή ακόμα και στα Μετέωρα» εξηγεί ο κ. Πετρέας, σημειώνοντας ότι αυτή η έλλειψη εξειδικευμένων στατιστικών δεν συναντάται μόνο στην Ελλάδα, αλλά και σε άλλες χώρες. Σε μια δεύτερη έρευνα που είχε γίνει, σε σχέση με τη δραστηριότητα των Ιερών Μητροπόλεων στο πεδίο αυτό, εκτιμήθηκε ότι εκατομμύρια άνθρωποι επισκέφτηκαν θρησκευτικά μνημεία, αλλά και σε αυτή την περίπτωση υπήρχαν οι προαναφερόμενοι περιορισμοί ως προς το ξεκαθάρισμα της εικόνας, συν το ότι ουδείς μπορεί να υπολογίσει τον αριθμό των ατόμων που κινούνται εντός και εκτός των συνόρων, για να συμμετάσχουν σε θρησκευτικές τελετές, εκδηλώσεις, επετείους και πανηγύρεις.

Στο μεταξύ, τον αποτροπιασμό και τη μεγάλη λύπη του για τα γεγονότα στην Ουκρανία, όπου άνθρωποι χάνουν τη ζωή τους και «Χριστιανοί αδερφοί αλληλοεξοντώνονται» μετά τη βίαιη εισβολή, ενώ ταυτόχρονα βομβαρδίζονται ναοί, μονές, προσκυνήματα και μνημεία, εξέφρασε ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερώνυμος, σε γραπτό μήνυμά του, που ανέγνωσε ο π. Σπυρίδων. «Καταδικάζουμε κάθε πόλεμο, από όπου και αν προέρχεται» τόνισε, ενώ σε ό,τι αφορά ειδικά τη θεματολογία της εκδήλωσης, επισήμανε την ανάγκη να αναπτυχθούν συνέργειες, ώστε να καταρτιστεί στρατηγικός σχεδιασμός για τον θρησκευτικό τουρισμό εν γένει, ενώ πρόσθεσε πως η τουριστική «μονοκαλλιέργεια» ανήκει μετά την πανδημία σε έναν άλλο κόσμο.

Την εκδήλωση συντόνισε η διευθύντρια του Δ.Π.Μ.Σ. «Θρησκευτικός και

Προσκυνηματικός Τουρισμός», Κυριακούλα Παπαδημητρίου, ενώ χαιρετισμούς απηύθυναν ο πρόεδρος του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού, Κωνσταντίνος Χρήστου και ο αναπληρωτής καθηγητής στο Τμήμα Διοίκησης Οργανισμών, Μάρκετινγκ και Τουρισμού του Διεθνούς Πανεπιστημίου, Κωνσταντίνος Ασημακόπουλος.

Πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ